

บทที่ 3

ลิฟท์รีเลย์และลิฟท์ไมโครคอมพิวเตอร์

3.1 ลิฟท์รีเลย์ [8]

ลิฟท์รีเลย์เป็นลิฟท์ที่ควบคุมใช้วงจรรีเลย์ในการควบคุมการทำงานของลิฟท์ โดยการทำงานเป็นไปตามลำดับขั้นตอนของการเปิดปิดหน้าสัมผัสของรีเลย์ แล้วนำผลของการเปิดปิดหน้าสัมผัสไปควบคุมวงจรคอนแทกเตอร์ที่ใช้ในการขับเคลื่อนลิฟท์

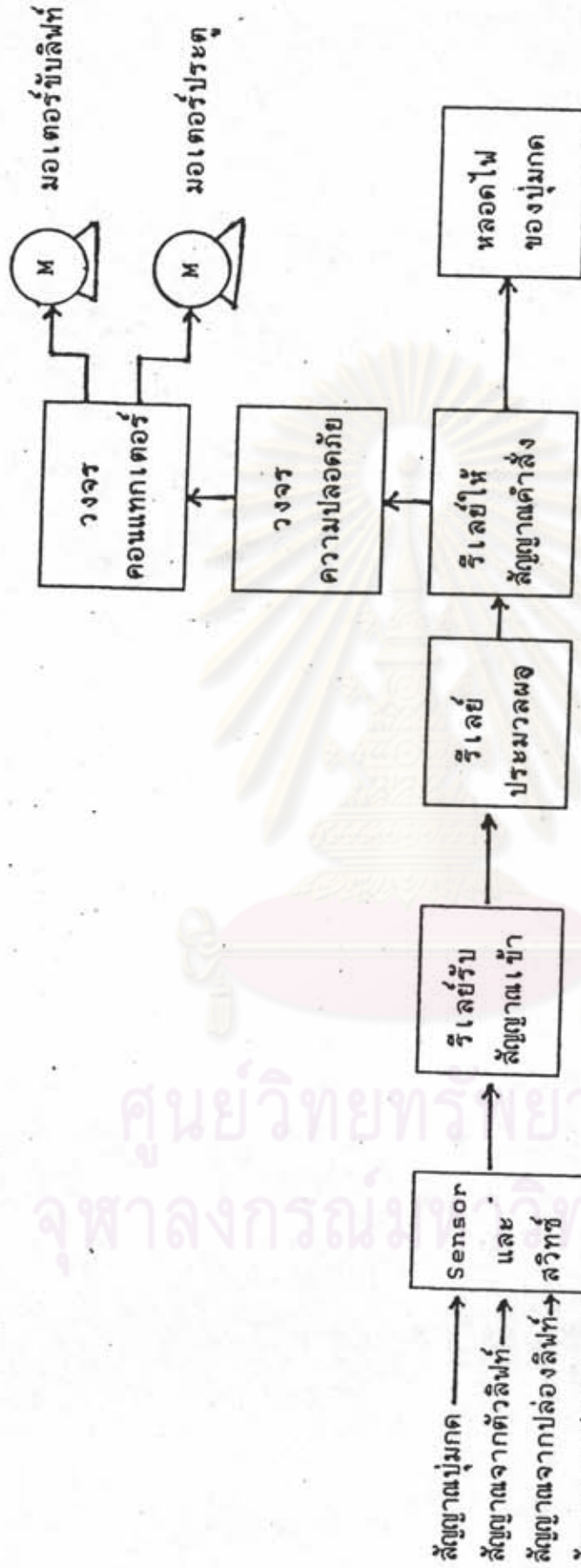
3.1.1 หลักการทำงานของลิฟท์รีเลย์

ลิฟท์รีเลย์มีการทำงานดังรูปที่ 3.1 ซึ่งจะพบว่ารีเลย์ในเครื่องควบคุมแบ่งได้เป็นส่วนใหญ่ คือ รีเลย์รับสัญญาณเข้า รีเลย์ประมวลผล และรีเลย์ให้สัญญาณคำสั่ง รีเลย์รับสัญญาณเข้าจะรับสัญญาณจากเซนเซอร์ (Sensor) และปุ่มกด ซึ่งสัญญาณเหล่านี้ได้แก่ สัญญาณปุ่มกด สัญญาณจากตัวลิฟท์ สัญญาณจากปล่องลิฟท์ สัญญาณจากประตู และสัญญาณความปลอดภัย เมื่อเครื่องควบคุมรับสัญญาณเข้ามาแล้ว รีเลย์ประมวลผลก็จะทำการประมวลผลแล้วส่งผลที่ได้ไปยังรีเลย์ให้สัญญาณคำสั่ง สัญญาณคำสั่งนี้จะถูกส่งไปยังวงจรความปลอดภัย และหลอดไฟของปุ่มกด เพื่อทำการควบคุมการทำงานของมอเตอร์ขับเคลื่อนลิฟท์ มอเตอร์ประตู

3.1.2 การทำงานของวงจรรีเลย์

ก. ชื่อเรียกและความหมายของรีเลย์

รีเลย์ในเครื่องควบคุมสามารถแบ่งตามหน้าที่ได้ดังนี้

รูปที่ 3.1 บล็อกไดอะแกรมของลิฟท์รีเลย์

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รีเลย์ล่วนประตู

รีเลย์ A	ใช้สำหรับเปิดประตู รีเลย์ A จะคุดในเวลาที่ประตูเปิด
รีเลย์ A ₁	เป็นรีเลย์ช่วยของรีเลย์ A
รีเลย์ C	ใช้สำหรับปิดประตู รีเลย์ C จะคุดในเวลาที่ประตูปิด
รีเลย์ C ₁ , C ₂	เป็นรีเลย์ช่วยของ C (รีเลย์ C ₂ มีเวลาหน่วง)
รีเลย์ RTP	เป็นรีเลย์ที่มีเวลาหน่วงสำหรับเปิด-ปิดประตู เมื่อลิฟท์วิ่งจะคุด ขณะลิฟท์จอดปกติจะปล่อย ขณะที่ลิฟท์จอดปกติและประตูเริ่มเปิด ถ้ากด Door Open หรือผลักเซฟตี้ชู จะทำให้ RTP คุด และประตูจะเปิดกลับอีกครั้งหนึ่ง

ไมโครสวิทช์ LA

เป็นไมโครสวิทช์อยู่ในกล่องชุดมอเตอร์ประตูบนหลังคาลิฟท์ เมื่อเวลาประตูปิดจะต่อ เมื่อประตูเปิดสุดจะตัดอยู่ที่เดียวกับ LA เมื่อประตูเปิดจะต่อ และประตูปิดสุดจะตัด

ไมโครสวิทช์ LC

เป็นอินคัตเตอร์บนหลังคาลิฟท์ อินคัตเตอร์คั้งนี้เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า DOOR ZONE ถ้าจอดเสมอชั้นจะต่อ (ตอนที่อินคัตเตอร์อยู่ในตรงตัดจอด)

อินคัตเตอร์ ZP

รีเลย์ปุ่มกด

R₁ - R_N

เป็นรีเลย์ปุ่มกดในตัวลิฟท์

U₁ - U_{N-1}

เป็นรีเลย์ปุ่มกดหน้าชั้นขาขึ้น

D₂ - D_N

เป็นรีเลย์ปุ่มกดหน้าชั้นขาลง

รีเลย์บอกตำแหน่งชั้น

RS1 - RSN

เป็นรีเลย์บอกตำแหน่งชั้น ถ้าลิฟท์อยู่ชั้นไหนรีเลย์ตัวนั้นจะคุด เช่น จอดชั้น 3 รีเลย์ RS3 จะคุด

RPP

เป็นรีเลย์สำหรับช่วย HOLD รีเลย์บอกชั้นคู้

RPD

เป็นรีเลย์สำหรับช่วย HOLD รีเลย์บอกชั้นคู้

รีเลย์กำหนดทิศทาง

DU	รีเลย์กำหนดทิศทางลิฟท์วิ่งขึ้น
DUU	รีเลย์ช่วย DU
DD	รีเลย์กำหนดทิศทางลิฟท์วิ่งลง
DDD	รีเลย์ช่วย DD
DC	ถ้ามีสัญญาณขึ้นหรือลง DC จะดูด

รีเลย์ SAFETY

PE	ถ้าสวิทช์ STOP บนหลังคา, ในตัวลิฟท์ สวิทช์ SAFETY LOCK และ FINAL SW. อยู่ในตำแหน่งปกติ PE จะดูด (ปกติจะดูด)
TG	เป็นรีเลย์สำหรับตัด SUPPLY ออกในกรณีลิฟท์วิ่งถึง FINAL SW.

รีเลย์ขับเคลื่อนมอเตอร์ลิฟท์

D	รีเลย์ขับลิฟท์ลง
S	รีเลย์ขับลิฟท์ขึ้น
TA	รีเลย์ FAST SPEED
TB	รีเลย์ SLOW SPEED
E ₁	รีเลย์ตัด RESISTOR ของ FAST SPEED
E ₂	รีเลย์ตัด RESISTOR ของ SLOW SPEED
RA _o	รีเลย์หน่วงเวลาสำหรับรีเลย์ E ₁
TAT	รีเลย์หน่วงเวลาสำหรับรีเลย์ E ₂
RK	RUNNING RELAY เมื่อลิฟท์วิ่ง RK จะดูด
RKA, RKT	รีเลย์ช่วย RK โดยที่ RKT เป็นรีเลย์ที่มีการหน่วงเวลา

รีเลย์อื่นๆ

RPR	ถ้า SAFETY SW. ต่อกติ และประตูตัวลิฟท์ปิดสนิท RPR จะดูด
RFC	เป็นรีเลย์ชนิด LIGHT RAY
RSM, RSMX	รีเลย์ NORMAL และรีเลย์ INSPECTION ปกติจะดูด
TCC	รีเลย์ OVERLOAD
VM	รีเลย์พัคลม
F	คอยล์เบรค

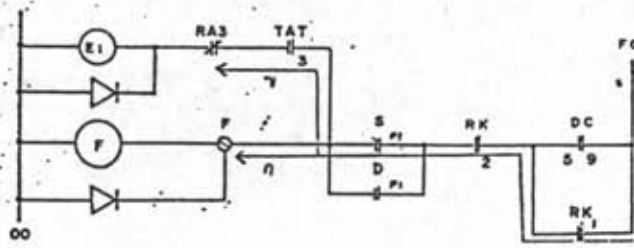
ข. การทำงานของรีเลย์ MOTION CONTROL

ในภาวะปกติ รีเลย์ TG, PE, RSM, RSMX, RPP, RA, RA3, TATI, ดูด สมมุติให้ลิฟท์อยู่ชั้นที่ 2 ถ้ากดเรียกลิฟท์หน้าชั้น 3 ปุ่มลง ไฟจะมาจาก 301 ผ่านปุ่มกดมาไดโอด มาคอยล์ D3 ผ่าน RS3 ขา 12-4 ลง 0 ตามลูกศร ก. ในรูปที่ 3.2 ก) ทำให้รีเลย์ D3 ดูด เมื่อรีเลย์ D3 ดูด ไฟจะผ่านมาทาง D3 ขา 5-9 มา HOLD รีเลย์ D3 ไว้ตามลูกศร ข. รูปที่ 3.2 ก)

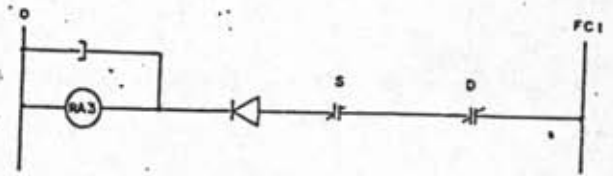
เมื่อ D3 ดูดจะทำให้หน้าสัมผัส D3 ขา 10-6 ต่อ ไฟจะไหลผ่านขา 10-6 มา RS3 ขา 2 และ 3 แต่ผ่าน RS2 ขา 11-3 ไม่ได้ เพราะ RS2 ดูดอยู่ทำให้หน้าสัมผัสเปิด ไฟจะไหลผ่าน RS3 ขา 2-10 ไปทำให้ DU, DUU ทำงานตามรูปที่ 3.2 ข) เมื่อ DU, DUU ดูดจะทำให้ DU ขา 8-12 ต่อ ทำให้ลูกศรขึ้นติด DU ขา 7-11 ต่อ ทำให้ DC ดูด ไฟจึงไหลผ่านหน้าสัมผัส DC 6-10 ผ่านไป RTP ขา 11-3, RA ขา 6-10, PE ขา 2 และ A ขา 4 ทำให้รีเลย์ C และ C₂ ดูด ตามรูปที่ 3.3 เมื่อรีเลย์ C ดูด จะทำให้หน้าสัมผัส C ขา 1 และขา 2 ต่อให้มอเตอร์ประตูทำงานตามรูปที่ 3.4 เมื่อมอเตอร์ประตูทำงานประตูปิดสนิท GATE CONTACT ต่อ ทำให้รีเลย์ RPP ดูด ประตูออกต่อ (รีเลย์ C จะหลุดเมื่อประตูปิดสนิท ไมโครสวิทช์ LC จะตัดก่อนประตูปิดสนิท 1/2" - 3/4") ไฟจะผ่านมาหลัก 4 ผ่าน RAR ขา 4-12, หลัก 55, DU ขา 6-10 ผ่าน D ขา 2 ทำให้ S ดูดตามลูกศร ก. รูปที่ 3.5 เมื่อ S ดูดแล้วหน้าสัมผัส S ขา 1 ต่อไฟผ่านมา TATI ขา 5-8 ทำให้ TAT ดูดตามลูกศร ข. รูปที่ 3.5 และไฟผ่านมาทาง RAR ขา 10-2, TB ขา 3 และ RSM ขา 9-5 ทำให้ TA ดูดตามลูกศร ค. รูปที่ 3.5 และ TAT ขา 1 ต่อ

ให้ RK คุมตามลูกคร ง. รูปที่ 3.5 เมื่อรีเลย์ S คุม RK คุม จะทำให้คอยล์ เบรคคุม และเบรคจะกางตามรูปที่ 3.6 มอเตอร์จะทำงานลุดลิฟท์ให้เคลื่อนที่ ไฟจะผ่าน THERMAL OVERLOAD 380 V 3 0 ผ่านหน้าลัมผัส S ขา 1 และ 2 ผ่านหน้าลัมผัส TA ขา 1 และ 2 ผ่าน RESISTORS E1 เข้ามอเตอร์ ทาง U, V, W ทำให้มอเตอร์หมุนตามรูปที่ 3.7 เมื่อลิฟท์เคลื่อนตัวออกเล็กน้อย (ประมาณ 3-4 วินาที) รีเลย์ RA3 จะปล่อย เพราะหน้าลัมผัส S เปิด ตาม รูปที่ 3.8 เมื่อ RA3 ปล่อย หน้าลัมผัส RA3 จะต่อให้ E1 คุมตามลูกคร ข. รูป ที่ 3.6 และหน้าลัมผัส E1 ขา 1, 2, 3 จะต่อคร่อม RESISTORS ของขด START ตามรูปที่ 3.7

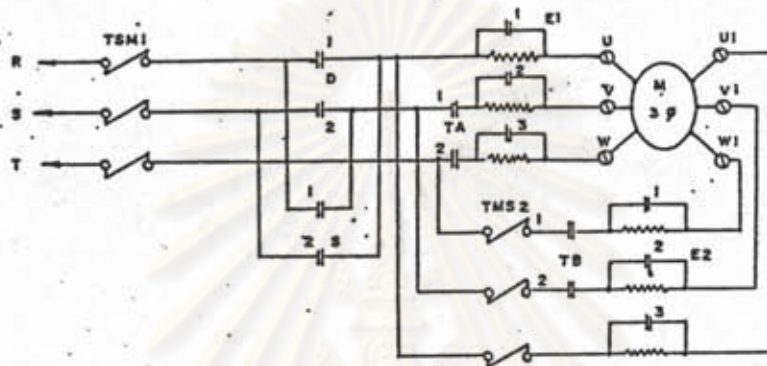
เมื่อลิฟท์วิ่ง FAST SPEED มาเกือบถึงชั้น 3 แคมตัด SLOW ข้างลิฟท์เข้าอินคัตเตอร์ชั้น 3 จะทำให้รีเลย์ RS3 และ RS3X คุมตาม ลูกคร ก. รูปที่ 3.9 และหน้าลัมผัส RS3X ขา 9-5 จะต่อให้รีเลย์ RPD คุม ตามลูกคร ข. รูปที่ 3.9 ทำให้หน้าลัมผัส RPD ขา 9-1 หลุด ทำให้ไม่มีไฟมา ที่ RS2 รีเลย์ RS2 จึงปล่อยตามลูกคร ค. รูปที่ 3.9 ช่วงที่ RPD คุม RPP จะไม่ปล่อยทันที เพราะรีเลย์ RPP มีเวลาหน่วงเล็กน้อย จะทำให้ไฟไหลผ่าน ทาง RS3X ขา 10-6 มา D3 ขา 8-12 ผ่าน DDD ขา 1-9 มา RPP, RPD ขา 10-6 ทำให้ RAR คุมตามลูกคร ก. รูปที่ 3.10 เมื่อรีเลย์ RAR คุม หน้า ลัมผัส RAR ขา 4-12 และขา 2-10 เปิด ทำให้ TA ปล่อยตามรูปที่ 3.11 หน้าลัมผัส TA ขา 3 จะต่อให้รีเลย์ TB คุมตามลูกคร ก. รูปที่ 3.11 และ หน้าลัมผัส TB ต่อให้มอเตอร์ชด SLOW ตามรูปที่ 3.7 เมื่อ TB คุม หน้าลัมผัส TB ขา 1 หลุดทำให้รีเลย์ TAT1 เริ่มปล่อย หน้าลัมผัส TAT1 หลุด รีเลย์ TAT ปล่อย หน้าลัมผัส TAT ต่อให้ E2 คุม หน้าลัมผัสจะต่อให้ไฟผ่านหน้าลัมผัส E2 โดยไม่ผ่าน RESISTOR ของขด SLOW ดังรูปที่ 3.7 ลิฟท์จะวิ่ง SLOW ไป จนถึงชั้น เมื่ออินคัตเตอร์ตัดจอดเข้าตรงตัดจอด จะทำให้หน้าลัมผัสของอินคัตเตอร์ เปิด (อินคัตเตอร์ตัดจอดอยู่บนหลังคาลิฟท์) ดังรูปที่ 3.11 เมื่อหน้าลัมผัสเปิด ไฟไม่สามารถจะไหลผ่านไปยังรีเลย์ต่างๆ ได้ จะทำให้รีเลย์ปล่อยและเบรคจะ จับให้มอเตอร์หยุด ลิฟท์ก็จะจอดเสมอขึ้น เมื่อลิฟท์จอดเสมอขึ้นแล้ว อินคัตเตอร์ บนหลังคา (Normally Open) อยู่ในตัวเดียวกับตัวตัดจอดจะต่อ ทำให้รีเลย์ A คุมตามรูปที่ 3.12 เมื่อรีเลย์คุมจะทำให้มอเตอร์หยุดทำงาน ประตูจะเปิดจน ลุดแล้วไมโครสวิทช์ LA จะตัดทำให้รีเลย์ A ปล่อย

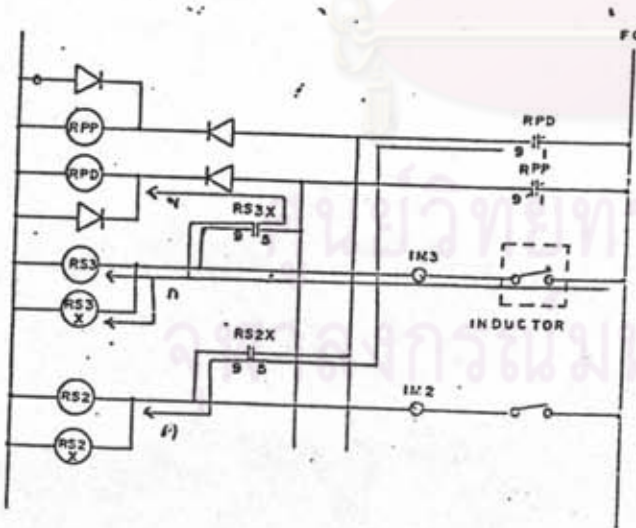
รูปที่ 3.6

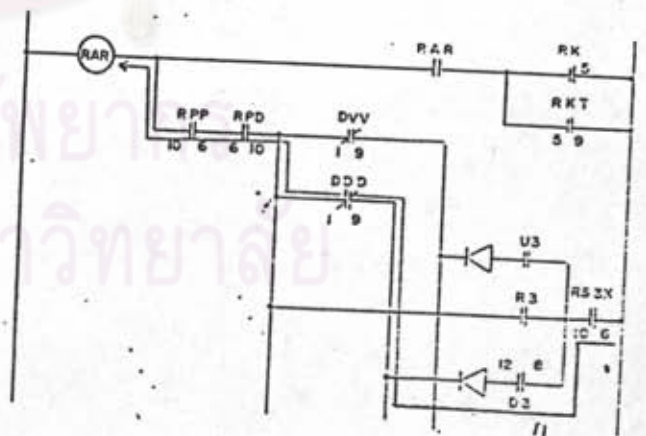
รูปที่ 3.7

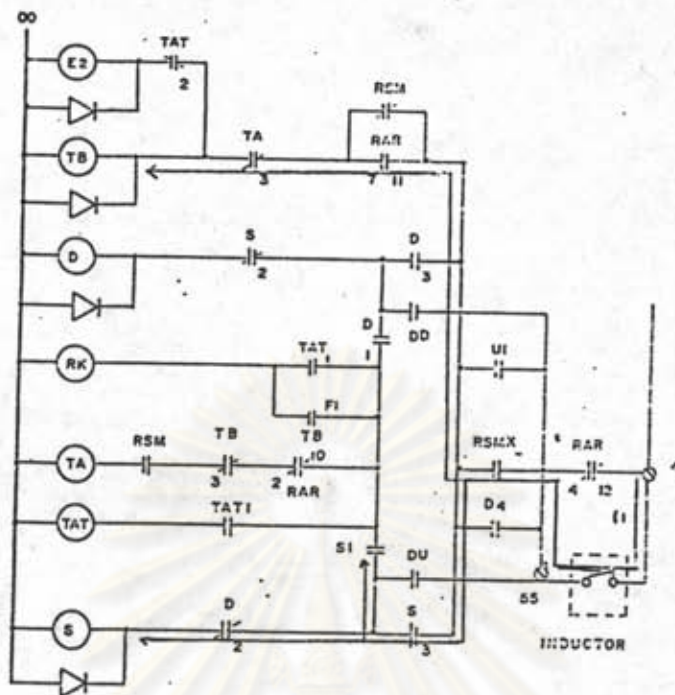
รูปที่ 3.8

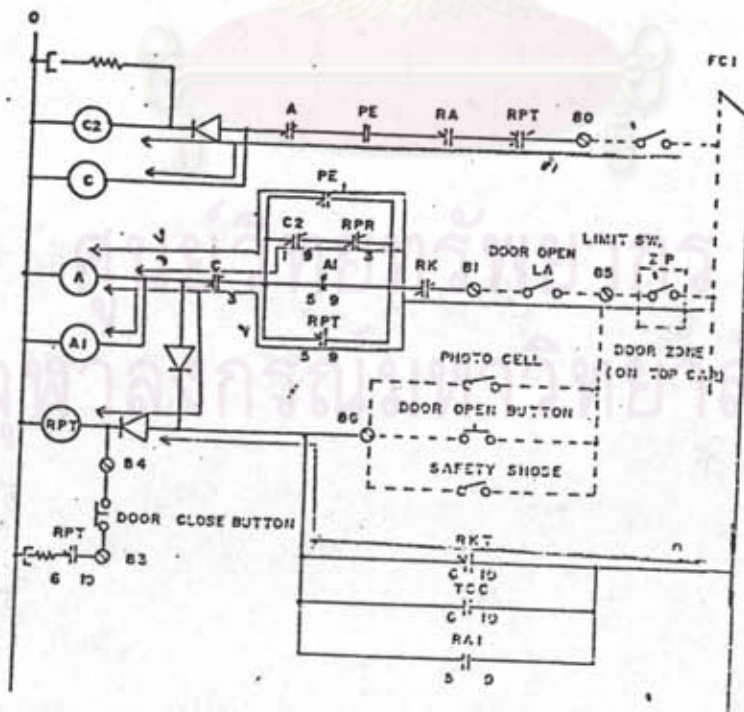
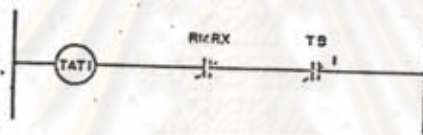
รูปที่ 3.9

รูปที่ 3.10

รูปที่ 3.11

รูปที่ 3.12

ค) การทำงานของรีเลย์ DOOR CONTROL

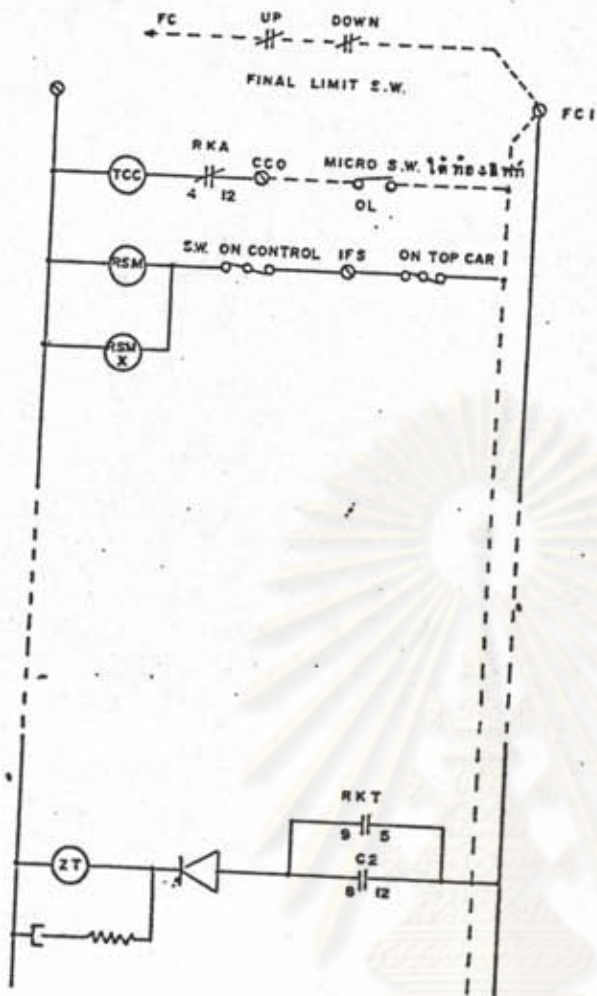
เมื่อลิฟท์วิ่งรีเลย์ RKT จะกดทำให้หน้าลัมผัสขา 6, 10 ต่อให้ไฟเข้ารีเลย์ RTP ตามลugs ก. รูปที่ 3.12 เมื่อลิฟท์วิ่ง SLOW จนไปเสมอลิ้น DOOR ZONE (ZP) จะต่อทำให้รีเลย์ A กด และทำให้ประตูเปิดตามลugs ข. เมื่อประตูเปิดสุด DOOR OPEN LIMIT SW. (LA) จะตัดทำให้รีเลย์ A ปลอย แต่รีเลย์ RTP จะหน่วงเวลาไว้จนตัวเก็บประจุคายประจุหมดรีเลย์ RTP จึงจะหลอย ทำให้หน้าลัมผัส RTP ขา 3, 11 ต่อให้รีเลย์ C ตามลugs ค. ประตูเริ่มปิด เมื่อประตูปิดสุด DOOR CLOSE LIMIT SW. (LC) จะตัด ทำให้รีเลย์ C หลุด การกดปุ่ม DOOR CLOSE จะเป็นการตัดเวลาหน่วงของรีเลย์ RTP ทำให้ประตูปิดทันที

ง) การทำงานของรีเลย์ SAFETY

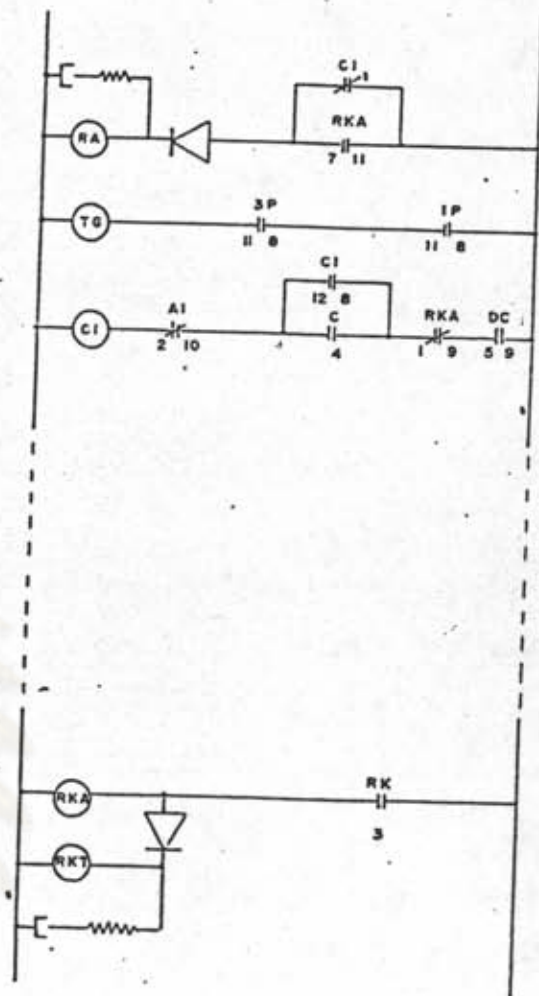
ในกรณีที่วงจร SAFETY ไม่สมบูรณ์ หรือมีการ STOP SW. ในตัวลิฟท์จะทำให้รีเลย์ PE ปลอย หน้าลัมผัสของ PE ขา 1 ต่อทำให้รีเลย์ A ตามลugs ง. ของรูปที่ 3.12 ประตูจึงเปิดค้าง และประตูจะปิดไม่ได้ เพราะหน้าลัมผัส PE ขา 2 จะตัดไม่ให้ไฟเข้ารีเลย์ C

ถ้าลิฟท์จอดเสมอลิ้น เมื่อมีน้ำหนักบรรทุกทุกในลิฟท์เกิน 110 % ไมโครสวิทช์ OL จะต่อทำให้รีเลย์ TCC ตามรูปที่ 3.13 หน้าลัมผัส TCC ขา 6, 10 จะต่อให้ RTP ตามลugs ก. รูปที่ 3.14 และหน้าลัมผัส TCC ขา 7, 11 จะต่อให้ OVERLOAD BUZZER ดังเพื่อให้คนรู้ว่าน้ำหนักเกินพร้อมกันนั้นหน้าลัมผัส RTP ขา 5, 9 จะต่อให้รีเลย์ A กด จะทำให้ประตูเปิดค้างตามลugs ข. รูปที่ 3.14 และหน้าลัมผัส RTP ขา 3, 11 จะตัดไม่ให้รีเลย์ C กด

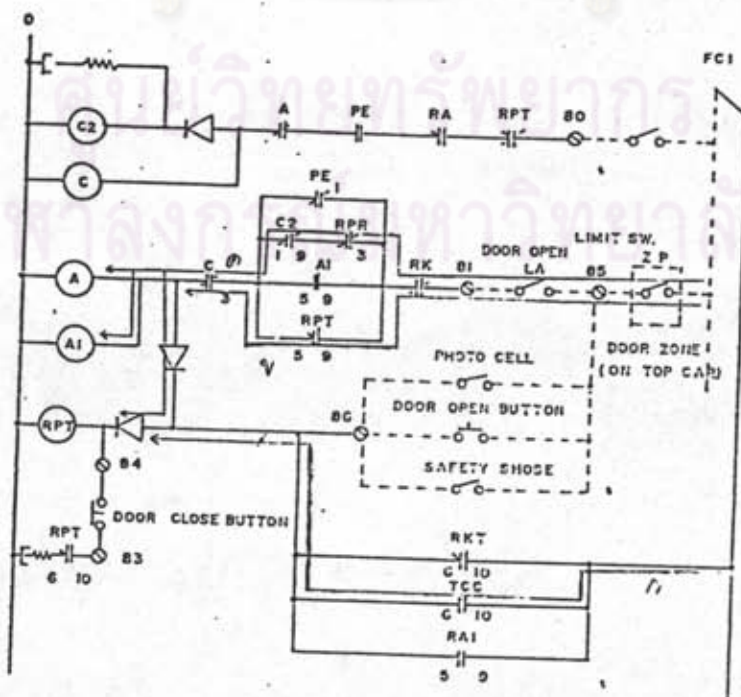
ในรูปที่ 3.13 รีเลย์ RMS และ RSMX เป็นรีเลย์เกี่ยวกับการขับลิฟท์เมื่อตรวจลอบลัพท์ ถ้าลิฟท์วิ่งอัตโนมัติรีเลย์ RSM และ RSMX จะกดและจะปลอยเมื่อต้องการขับลิฟท์โดยการ OFF สวิทช์ที่หลังคาลิฟท์หรือในตัวลิฟท์ ส่วนรีเลย์ ZT จะเป็นรีเลย์ของพัลลวมระบายความร้อนของมอเตอร์ขับลิฟท์ ถ้ามีคนใช้ลิฟท์รีเลย์ ZT จะกดทำให้พัลลวมทำงาน ถ้าไม่มีคนใช้ลิฟท์นานๆ รีเลย์ ZT จะปลอย

รูปที่ 3.13

รูปที่ 3.15

รูปที่ 3.14

ในรูปที่ 3.15 ถ้าประตูไม่มีปัญหาแล้ว RA จะดูด และจะปล่อยเมื่อประตูปิดแล้วไม่สามารถปิดได้สนิท เช่น เมื่อมีคนกดเรียกขึ้น หน้าลิ้มผัส DC ขา 5, 9 จะต่อให้ไฟผ่าน RKA ขา 1, 9 และ C ขา 4 ทำให้ C1 ดูด และ C1 จะ SELF HOLD ด้วยหน้าลิ้มผัส C1 ขา 12, 8 เมื่อประตู เริ่มปิดถ้ามีสิ่งของมาขัดประตูทำให้ประตูปิดไม่สนิทลิฟท์จะไม่สามารถวิ่งได้ ทั้งนี้ เพราะหน้าลิ้มผัส RKA ขา 7, 11 ไม่ต่อให้ RA เมื่อตัวเก็บประจุคายประจุจนหมดแล้วรีเลย์ RA จะปล่อย และหน้าลิ้มผัส RA ขา 5, 9 จะหลุดทำให้ไม่มีไฟ เลี้ยงไปที่ขั้ว 301 จะทำให้ปุ่มกดรีเลย์ขึ้นที่กดไว้ปล่อยหมด ทำให้รีเลย์ DC ปล่อยประตูจะเปิดกลับอีกครั้งหนึ่งตามลูกศร ค. รูปที่ 3.14

รีเลย์ 3P จะเป็นรีเลย์เกี่ยวกับการที่ลิฟท์เข้า SLOW นานเกินกำหนดแล้วไม่ถึงชั้น (25-30 วินาที) ส่วนรีเลย์ 1P เป็นรีเลย์เกี่ยวกับลิฟท์เริ่ม START แต่เบรคไม่ยอมปล่อย ถ้าเกิดเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งจะทำให้หน้าลิ้มผัสของ 3P หรือ 1P ทำให้รีเลย์ T ปล่อย ดังในรูปที่ 3.15 แล้วหน้าลิ้มผัสของ T จะตัด SUPPLY ออก

3.2 ลิฟท์ไมโครคอมพิวเตอร์ [4], [5], [6]

ลิฟท์ไมโครคอมพิวเตอร์ คือ ลิฟท์ที่ใช้ไมโครคอมพิวเตอร์มาควบคุม การทำงานของลิฟท์ การทำงานของลิฟท์สามารถเปลี่ยนแปลงได้ด้วยการโปรแกรม โดยไม่ต้องแก้ไขฮาร์ดแวร์ เครื่องควบคุมของไมโครคอมพิวเตอร์นี้นิยมใช้ในการควบคุมกลุ่มลิฟท์ การที่นำไมโครคอมพิวเตอร์มาใช้ในการควบคุมลิฟท์นั้นเพื่อ

- 1) สามารถปรับปรุงการบริการผู้ใช้ได้ง่าย
- 2) เพื่อประสิทธิภาพในการใช้งาน และประหยัดพลังงาน
- 3) ลดขนาดของตู้ควบคุม

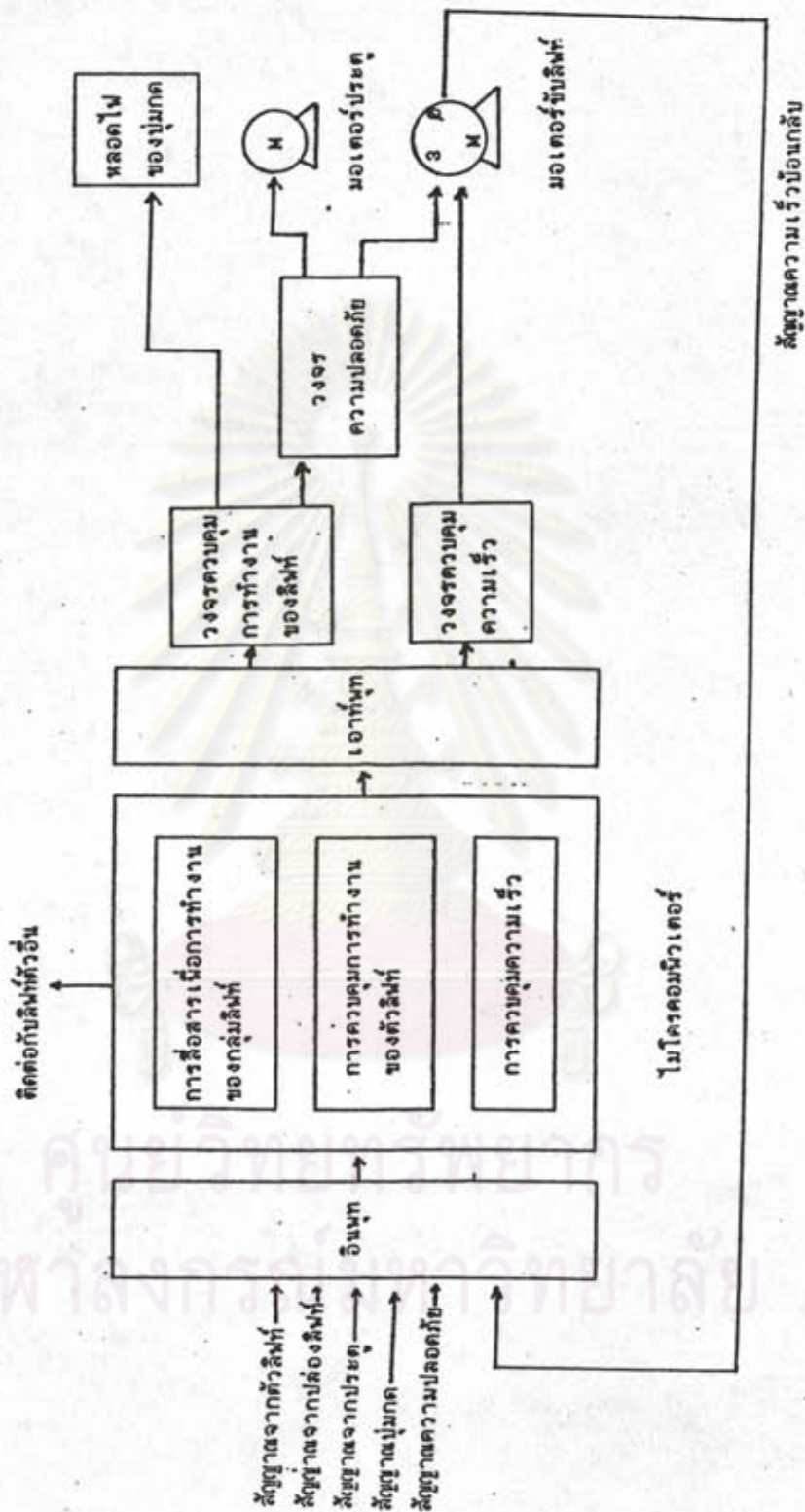
ลิฟท์ไมโครคอมพิวเตอร์มีข้อได้เปรียบกว่าลิฟท์รีเลย์ สามารถสรุปเป็น ตารางเปรียบเทียบได้ในตารางที่ 3.1

3.2.1 หลักการทำงานของลิฟท์ไมโครคอมพิวเตอร์

ลิฟท์ไมโครคอมพิวเตอร์มีหลักการทำงาน ดังรูปที่ 3.16

ตารางที่ 3.1 แสดงข้อเปรียบเทียบของเครื่องควบคุมลิฟต์แบบรีเลย์
กับเครื่องควบคุมลิฟต์แบบไมโครคอมพิวเตอร์

ข้อเปรียบเทียบ	เครื่องควบคุมแบบรีเลย์	เครื่องควบคุมแบบ ไมโครคอมพิวเตอร์
1. การทำงาน	ทำงานตามลำดับของวงจรรีเลย์ ถ้าจะแก้ไขการทำงานจะต้องแก้ไขวงจรรีเลย์ซึ่งยุ่งยาก	ทำงานตามโปรแกรมซึ่งสามารถแก้ไขสะดวก
2. ฟังก์ชันการทำงาน	มีน้อยและไม่สามารถทำฟังก์ชันซับซ้อนได้	สามารถทำฟังก์ชันที่ซับซ้อนได้ด้วยการโปรแกรม
3. การซ่อมบำรุง	ต้องอาศัยประสบการณ์ เพื่อตรวจดูว่ารีเลย์ตัวไหนเสียซึ่งเสียเวลามาก	สามารถดูจาก LED ของสถานะการทำงาน และ DIAGNOSTIC PROGRAM
4. ความเร็วในการสวิตช์	การปิด-เปิด ของรีเลย์ต้องใช้หน้าสัมผัส ซึ่งการสวิตช์จะช้า และหน้าสัมผัสสึกได้	วงจรที่ใช้เป็นสารกึ่งตัวนำสวิตช์ไม่มีหน้าสัมผัส การทำงานจึงเร็ว
5. การควบคุมกลุ่มลิฟท์ (GROUP CONTROL)	เมื่อใช้ลิฟท์ตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป วงจรก็จะมีขนาดใหญ่ขึ้น และเพิ่มความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น	สามารถพัฒนาต่อให้ใช้ได้กับกลุ่มลิฟท์
6. ราคา	ถ้าจะให้ทำงานที่ซับซ้อนจำนวนรีเลย์จะมากขึ้น ทำให้ราคาแพงขึ้น	ในงานที่ซับซ้อน ราคาจะถูกกว่า

รูปที่ 3.16 บล็อกไดอะแกรมของสิทธิ์ไม่โครคอมพิวเตอร์

ลิฟต์ไมโครคอมพิวเตอร์จะมีหน้าที่หลักอยู่ 3 อย่าง คือ การควบคุมการทำงานของลิฟต์ การควบคุมความเร็ว และการติดต่อสื่อสารกับลิฟต์อื่น ซึ่งแต่ละส่วนจะทำงานประสานกันเพื่อควบคุมการทำงานของลิฟต์

ในรูปที่ 3.16 เมื่อเครื่องควบคุมรับสัญญาณอินพุตเข้ามาแล้ว จะทำการประมวลผลเพื่อควบคุมการทำงานของลิฟต์ และทำการแลกเปลี่ยนข้อมูลของสถานะการทำงานกับลิฟต์ตัวอื่นเพื่อใช้ในการควบคุมกลุ่มลิฟต์ ในขณะเดียวกันก็จะปรับความเร็วของลิฟต์ให้เหมาะสมกับการทำงาน เมื่อไมโครคอมพิวเตอร์ทำการประมวลผลเสร็จ ก็จะส่งคำสั่งที่ประมวลได้ออกไปควบคุมการทำงานของลิฟต์

3.2.2 ลิฟต์ไมโครคอมพิวเตอร์ของต่างประเทศ

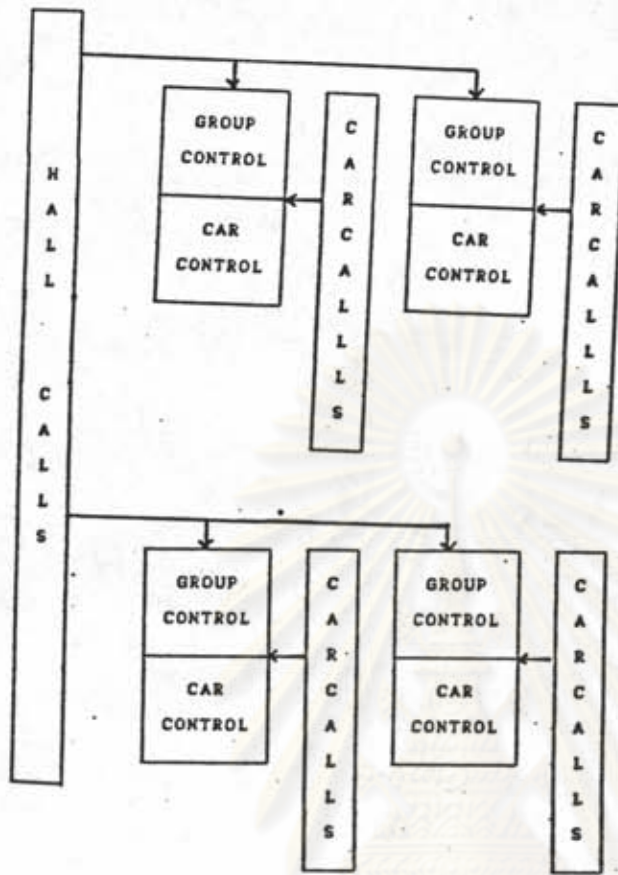
ก) ระบบลิฟต์ของ KONE [4]

ลิฟต์ KONE เป็นลิฟต์ของประเทศฟินแลนด์ ได้ออกแบบเครื่องควบคุมลิฟต์ไมโครคอมพิวเตอร์ โดยเครื่องควบคุมแต่ละตัวมีโปรแกรมควบคุมลิฟต์ (Car Control Program) และโปรแกรมควบคุมกลุ่มลิฟต์ (Group Control Program) ดังนั้นเครื่องควบคุมลิฟต์ทุกตัวจึงสามารถทำหน้าที่ควบคุมกลุ่มลิฟต์ได้ การควบคุมกลุ่มลิฟต์แสดงในรูปที่ 3.17 คือ เครื่องควบคุมที่กำหนดเป็นตัวควบคุมกลุ่มลิฟต์ จะทำงานในโปรแกรมควบคุมกลุ่มลิฟต์ในลักษณะออกคำสั่ง เรียกเครื่องควบคุมนี้ว่า Master ส่วนเครื่องควบคุมอื่นจะทำงานในโปรแกรมควบคุมกลุ่มลิฟต์ในลักษณะรับสั่ง เรียกเครื่องควบคุมนี้ว่า Slave ในรูปที่ 3.17 สัญญาณปุ่มกดหน้าขึ้นจะต่อเข้ากับเครื่องควบคุมทุกตัว ทั้งนี้เพราะเครื่องควบคุมแต่ละตัวจะตรวจสอบความถูกต้องของกันและกัน ถ้าเครื่องควบคุมกลุ่มลิฟต์เสีย เครื่องควบคุมตัวอื่นสามารถทำหน้าที่ควบคุมกลุ่มลิฟต์แทนได้ทันที ส่วนการสื่อสารของเครื่องควบคุมทุกตัวจะต่อกันหมดซึ่งมีข้อดี คือ ถ้าการสื่อสารระหว่างเครื่องควบคุมคู่ใดเกิดบกพร่องก็สามารถเปลี่ยนเส้นทางสื่อสารได้ เช่น ถ้าระหว่างเครื่องควบคุม 1 และ 2 เกิดการสื่อสารบกพร่องก็สามารถเปลี่ยนเส้นทางเป็นจาก 1 ไปหา 3 แล้วจึงไป 2 ได้

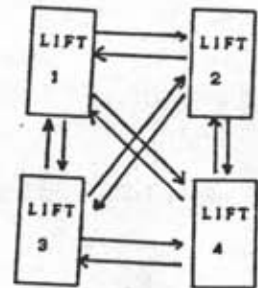
ข) ระบบลิฟต์ของญี่ปุ่น [4], [5]

ลิฟต์ไมโครคอมพิวเตอร์ของญี่ปุ่นที่ได้ศึกษาเป็นของบริษัท มิทซูบิชิ และของบริษัท อิตาชิ ซึ่งทั้งสองบริษัทมีการออกแบบระบบลิฟต์ที่คล้ายกัน คือ จะมีเครื่องควบคุมกลุ่มลิฟต์ (Group Controller) เป็นตัวควบคุมการ

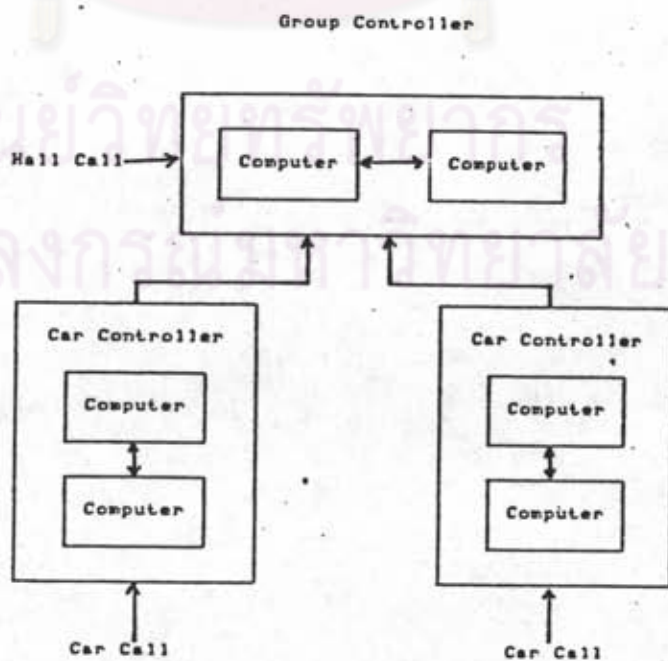
รูปที่ 3.17 การออกแบบระบบลิฟท์ของ KONE

รูปที่ 3.18 การสื่อสารของระบบลิฟท์ KONE

รูปที่ 3.19 การออกแบบระบบลิฟท์ของญี่ปุ่น

ตารางที่ 3.2 ข้อเปรียบเทียบของลิฟต์คอมพิวเตอรส์ที่ติดตั้ง [4], [5], [6]

ลักษณะเปรียบเทียบ	MITSUBISHI	HITACHI	KONE
1. CPU	8086	5800	8080
2. GROUP SUPERVISORY	ใช้การคำนวณ Waiting Time ตามหลักจิตวิทยา โดยจะไม่ให้เกินค่าที่กำหนด และให้ลิฟต์ที่ Waiting Time น้อยที่สุดเป็นตัวรับใช้ผู้ใช้โดยสาร	คำนวณ Waiting Time ของ Car แต่ละตัว แล้วเปรียบเทียบกัน ตัวไหนน้อยที่สุดก็จะมอบหมายให้ลิฟต์ตัวนั้นไป	แบ่ง Call ออกเป็น 3 ชนิด คือ Normal Call, Priority Call และ Time Out Call โดยสถานะของ Call จะเปลี่ยนไปตามเวลาที่รอตามลำดับ
3. BACK-UP FUNCTION ON MULFUNCTION	ถ้า Group Controller เสีย ก็จะวิ่งไปจอดชั้นใกล้ที่สุด ถ้า Car Controller เสีย Car ตัวนั้นจะถูกตัดออกจากกลุ่ม	Group Controller ใช้ Dual System ถ้าตัวหนึ่งเสีย อีกตัวหนึ่งก็สามารถทำงานได้ ถ้า Car Controller เสียก็จะตัดออกจากระบบ	ลิฟต์แต่ละชุดสามารถทำหน้าที่ เป็น Master หรือ Slave ได้ ในตัวเอง และมีการตรวจสอบระหว่างลิฟต์แต่ละตัว ถ้าลิฟต์ Master เสีย ลิฟต์ Slave ที่ตรวจพบก่อนจะยกตัวเป็น Master แล้วตัด Master ที่เสียออกจากระบบ ถ้า Slave เสียก็จะถูกตัดออกจากระบบ
4. DIAGNOSTIC AND ANALYSIS DEVICE	มี	มี	มี
5. SPEED CONTROL	ใช้ระบบ Thyristor Leonard ซึ่งจะได้รับ Firing Pulse มาจาก Signal Processor นอกจากนี้มี Distance Pulse Detector เป็นตัวจับ Pulse ทำให้รู้ว่า Car อยู่ที่ตำแหน่งไหนในช่องลิฟต์	มี Digital Floor Controller เป็นตัวควบคุมตำแหน่งและความเร็วของ Car โดยความเร็วของ Car นั้น สามารถควบคุมได้โดย Phase Shifter จะเป็นตัวกำหนด Firing Angle ให้ Thyristor	มีชุดควบคุมความเร็ว คือ TAC-3 ซึ่งเป็นชุดควบคุมความเร็ว โดย CPU จะออกคำสั่ง Motion Control มาที่ TAC-3 แล้วมีการป้องกันสัญญาณลิฟต์ CPU อีกครั้ง

ทำงานของกลุ่มลิฟต์ โดยเครื่องควบคุมลิฟต์ (Car Controller) แต่ละตัว จะรับคำสั่งจากเครื่องควบคุมกลุ่มลิฟต์ การออกแบบระบบแสดงในรูปที่ 3.19 ในการออกแบบระบบลิฟต์ของญี่ปุ่น เครื่องควบคุมตัวจะมีไมโครคอมพิวเตอร์อยู่ 2 ชุด เป็นการสำรองซึ่งกันและกัน และเป็นการป้องกันระบบล้มเหลวของ เครื่องควบคุมลิฟต์ทุกตัวจะต่อเข้ากับเครื่องควบคุมกลุ่มลิฟต์ และสัญญาณปุ่มกด หน้าชั้นจะต่อเข้ากับเครื่องควบคุมกลุ่มลิฟต์เท่านั้น การออกแบบในลักษณะนี้มีข้อ เสีย คือ ถ้าการสื่อสารระหว่างลิฟต์ตัวใดตัวหนึ่งกับเครื่องควบคุมกลุ่มลิฟต์เกิดขัด ข้อง ก็ไม่สามารถสื่อสารผ่านเส้นทางอื่นได้ และถ้าเครื่องควบคุมกลุ่มลิฟต์ขัด ข้องจนใช้การไม่ได้ ก็ไม่สามารถกำหนดเครื่องควบคุมลิฟต์ให้ทำหน้าที่ควบคุม กลุ่มลิฟต์ได้ ข้อเปรียบเทียบเครื่องควบคุมลิฟต์ไมโครคอมพิวเตอร์ แสดงใน ตารางที่ 3.2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย